

СИЛАБУС

з курсу «Міжнародні економічні відносини та світове господарство» на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекцій, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – **Бабан Тетяна Олександрівна**, к.е.н., доцент кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/baban-tetjana-oleksandrivna>).

Опис курсу

Прериквізити – базові знання з дисциплін Демографія, Політологія, Економічна теорія.

Мета курсу – формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань з проблем та перспектив розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин (МЕВ) для фундаментальної та спеціальної освіти та для практичної діяльності за фахом.

Завдання курсу – формування цілісного уявлення про процеси, які характеризують міжнародний рівень взаємодії національних економік в межах світового господарства; формування у студентів умінь і навичок щодо оцінки еволюційного характеру розвитку системи МЕВ; культури сучасного економічного мислення; навичок щодо використання набутих знань для аналізу світогосподарських процесів за допомогою показників обсягів, динаміки, ефективності МЕВ на різних рівнях; засвоєння студентами методичних підходів до оцінки поточного стану та прогнозування тенденцій розвитку основних форм МЕВ.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати: сутність МЕВ, їх значення і еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів; понятійний апарат, що застосовується в світовій господарській практиці; форми МЕВ, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;

уміти: творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й тенденції їх розвитку; використовувати одержані знання в умовах України, виходячи з цілей її інтеграції у сучасну систему світогосподарських зв'язків.

Компетентності:

Загальні:

- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- Здатність до пошуку, оброблення а аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні:

- Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів;

– Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

Результати навчання – в результаті вивчення курсу студенти можуть оперувати базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання.

Структура курсу

Тема 1. Предмет, значення і завдання курсу «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». Предмет вивчення курсу МЕВ, його місце серед інших економічних дисциплін, структура і логіка викладання. Сутність МЕВ, їх значення, об'єктивна основа і передумови розвитку.

Тема 2. Світове господарство (СГ) та особливості його розвитку. Типологія країн світу і роль окремих їх угруповань у СГ і МЕВ. Світове господарство: сутність, елементи, фактори розвитку. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку. Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу та їх типологія.

Тема 3. МЕВ у системі світового господарства та середовище МЕВ. МЕВ як елемент структури СГ. Форми МЕВ, їх взаємозв'язок. Суб'єкти та об'єкти МЕВ. Поняття та система принципів розвитку МЕВ. Середовище МЕВ. Проблеми розвитку МЕВ - глобальні і регіональні.

Тема 4. Міжнародна торгівля як головна форма МЕВ та її регулювання. Сутність міжнародної торгівлі. Теорії міжнародної торгівлі. Основні форми міжнародної торгівлі. Показники розвитку міжнародної торгівлі. Зовнішньоторговельна політика. Регулювання міжнародних торговельних відносин.

Тема 5. МЕВ у сфері послуг. Сутність торгівлі послугами. Види міжнародних послуг та їх класифікація. Міжнародний ринок послуг.

Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво. Міжнародний рух капіталів і його форми. Сутність і характер міжнародних інвестицій. Теоретичні основи міжнародної інвестиційної діяльності. Прямі та портфельні закордонні інвестиції. Міжнародне виробниче співробітництво.

Тема 7. Міжнародна міграція робочої сили. Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили. Види міжнародної міграції робочої сили та етапи розвитку світового ринку робочої сили. Загальні закономірності створення світового ринку робочої сили. Економічні та позаринкові наслідки міграції. Державне і міжнародне регулювання трудової міграції.

Тема 8. Міжнародні науково-технічні відносини. Обмін технологіями як особлива форма міжнародних економічних відносин. Структура світового ринку технологій та основні напрямки міжнародного руху технологій. Форми міжнародного трансферу технологій і правовий захист інновацій.

Тема 9. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини. Поняття «валюта», «валютні відносини» і «світова валютна система». Валютні курси. Світові валютні ринки. Платіжний баланс країни, його структура та методологія складання. Валютна політика.

Тема 10. Міжнародні кредитні відносини. Міжнародний кредит як форма міжнародних економічних відносин. Суб'єкти міжнародного кредиту, принципи міжнародного кредиту, основні форми міжнародного кредиту. Світовий ринок позичкового капіталу. Основні міжнародні фінансові центри. Світова криза заборгованості й розвиток міжнародного кредитування у сучасних умовах.

Тема 11. Міжнародні фінансові організації. Міжнародна координація валютних відносин. Регіональні організації з регулювання валютних відносин.

Тема 12. Міжнародна економічна інтеграція (МЕІ). Сутність, цілі і значення міжнародної економічної інтеграції, основні риси. Основні форми міжнародної економічної інтеграції. Провідні світові інтеграційні угруповання. Основні інтеграційні об'єднання в інших регіонах світу. Економічна інтеграція в СНД.

Тема 13. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЄВ. Глобальний економічний простір як середовище формування міжнародних організацій. Типологія міжнародних організацій. Приклади міжнародних організацій.

Тема 14. Місце України у міжнародних економічних відносинах. Місце України в системі МЄВ та МПП. Передумови та особливості участі України у міжнародній торгівлі товарами та послугами. Участь України у міжнародному русі факторів виробництва. Інтеграційні вектори розвитку України.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до **Положення** про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30% семестрової оцінки, модуль 2 – 30% семестрової оцінки, екзамен – 40% семестрової оцінки.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	Ф	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	--

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbuiv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL.: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL.: <http://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL.: <http://lib.meta.ua/>